ОТЗЫВ

научного консультанта на диссертационную работу Таджибаевой Жибек Алдабергеновны на тему: «Психолого-педагогическая адаптация студентов-репатриантов в условиях вуза», представленную на соискание степени доктора философии (PhD) по образовательной программе 8D01101(6D010300) – «Педагогика и психология»

Современная эпоха характеризуется глобализацией, интернационализацией и интеграцией в сфере образования. Исследования адаптации человека приобретают особую актуальность в связи с возрастанием интенсивности взаимодействий социумов и увеличением числа факторов, которые усиливают динамичность соотношения человека и окружающей его среды и обусловливают повышенные требования к адаптационным механизмам. Эффективность процесса адаптации в значительной мере определяет успешность деятельности и сохранение физического и психического здоровья человека. Вопросы результативности адаптации к новейшей культуре и традициям представляет особую актуальность для исследователей.

Научная работа Таджибаевой Ж.А. посвящена исследованию - изучению адаптации студентов-репатриантов в условиях вуза. Проблемы адаптации студентов-репатриантов остаются до сих пор одними из самых сложных и недостаточно изученных. Анализ психолого-педагогической литературы и практики показал, что возможности целостного педагогического процесса вуза в адаптации студентов-репатриантов раскрыты недостаточно, не полностью исследованы вопросы, связанные с разработкой методики организации процесса психолого-педагогической адаптация студентов-репатриантов в условиях вуза. Именно этот факт пока еще не нашел должного отражения в психологической науке. В силу своей социальной значимости, представляет научный и практический интерес. Выявляется объективная необходимость в оказании помощи и психолого-педагогическом сопровождении студентов – репатриантов в условиях вуза. При этом наблюдается недостаток приемов и методик научно обоснованных и проверенных в ходе опытно- экспериментальных программ, направленных на оказании своевременной эффективной психолого- педагогической помощи.

Диссертационное исследование представляет собой целостную работу, структура которой подчинена внутренней логике, и характеризуется единством цели, задач, гипотезы, методов, результатов исследований и выводов. Структурные единицы диссертации выстроены в соответствии и целями и задачами исследования. Выносимые на защиту положения соответствуют поставленным задачам диссертационного исследования.

В результате анализа психолого-педагогической, научно-методической и специальной литературы по теме диссертант обосновывает актуальность исследуемой проблемы, определяются объект и предмет исследования,

формулируются цель, задачи, раскрываются научная новизна, теоретическая и практическая значимость работы, излагаются методы исследования, выделяются положения, выносимые на защиту, представлена апробация.

Путем теоретического анализа проблемы и изучения специфики процесса психолого-педагогической адаптации студентов-репатриантов, автор определяет некоторые возможности, обеспечивающие эффективность процесса организации процесса психолого-педагогической адаптации, и культурная трансмиссия является основой успешной психолого-педагогической адаптации студентов-репатриантов в условиях вуза.

Практическая значимость данного исследования заключается в разработке и внедрении в учебно-педагогический процесс программно-методологического обеспечения, включающего программу социально-психологическое сопровождение студентов-репатриантов, предполагающее системную и последовательную реализацию коррекционно-развивающих мероприятий, программы спецкурса «Мы вместе», программа тренингов, информационно-ориентационный цикл занятий. Основные положения и выводы могут быть использованы при решении проблемы психолого-педагогического сопровождения процесса адаптации студентов-репатриантов в условиях вуза.

Достоверность и обоснованность результатов обеспечена методологическими и теоретическими позициями исследователя, логичностью аппарата исследования, реализацией комплекса методов психолого- педагогического исследования, качественным и количественным анализом экспериментальных данных, соответствия содержания опытно-экспериментальной работы научному аппарату исследования.

Научные результаты, полученные в ходе диссертационного исследования, характеризуются внутренним единством, системностью и целостностью, что позволяет говорить о стройной авторской концепции, степени их достоверности, показывает личное участие докторанта в получении научных результатов.

Все вышеизложенное позволяет сделать вывод о том, что диссертация Таджибаевой Ж.А. «Психолого-педагогическая адаптация студентов-репатриантов в условиях вуза», может рекомендована к защите на соискание степени доктора философии (PhD) по образовательной программе 8D01101(6D010300) – «Педагогика и психология»

Научный консультант:
доктор психологических наук,
профессор, Московский государственный
психолого-педагогический университет,
Институт экспериментальной психологии,
Кафедра «Общей психологии» Н.Л. Нагибина

Подпись руки заверяю
Ведущий специалист по кадрам
Кубайдуллина Т.Г.

8D01101(6D010300) – «Педагогика және психология» білім беру бағдарламасы бойынша философия докторы (PhD) ғылыми дәрежесін алу үшін қорғауға ұсынылған Таджибаева Жибек Алдабергеновнаның «ЖОО жағдайында репатриант студенттердің психологиялық-педагогикалық бейімделуі» тақырыбындағы диссертациялық жұмысына

ПІКІР

Қазіргі кезең білім беру кеңістігіндегі жаһандану, интернационалдандыру және интеграция үдерістерімен сипатталады. Әлеуметтік өзара әрекеттестік қарқындылығының артуы мен адам мен қоршаған орта арасындағы қарым-қатынастың күрделене түсуіне байланысты тұлғаның бейімделу үдерісін зерттеу ерекше маңызға ие болуда. Бейімделу механизмдеріне қойылатын талаптардың артуы тұлғаның қызметінің тиімділігі мен психикалық, физикалық саулығын сақтау деңгейін тікелей анықтайды. Жаңа мәдениет пен дәстүрлерге бейімделудің нәтижелілігі мәселесі қазіргі ғылыми қауым үшін аса өзекті.

Таджибаева Ж.А. ғылыми-зерттеу жұмысы ЖОО жағдайында репатриант-студенттердің бейімделу үдерісін зерттеуге арналған. Репатриант-студенттердің бейімделу мәселесі – күрделі әрі әлі де толық зерделенбеген тақырыптардың бірі. Психологиялық-педагогикалық әдебиеттер мен практикаға жүргізілген талдау жоғары оқу орнының біртұтас педагогикалық үдерісінің бейімделудегі әлеуетінің толық ашылмағанын, сондай-ақ психологиялық-педагогикалық бейімделу үдерісін ұйымдастыру әдістемесін әзірлеу мәселесінің жеткіліксіз зерттелгенін көрсетеді. Бұл мәселе психология ғылымында өзінің тиісті орнын әлі толық тапқан жоқ. Оның әлеуметтік мәнділігі зерттеудің ғылыми және қолданбалы маңызын негіздейді. Университет жағдайында репатриант-студенттерге көмек көрсету мен психологиялық-педагогикалық қолдау көрсету қажеттілігі өзекті болып отыр. Алайда бұл бағытта ғылыми негізделген және тәжірибелік-эксперименттік бағдарламалар арқылы тексерілген тиімді әдістер мен тәсілдер жеткіліксіз.

Диссертациялық жұмыс – ішкі логикалық бірлікке бағынатын, мақсат, міндеттер, болжам, зерттеу әдістері, нәтижелер мен қорытындылардың үйлесімділігімен сипатталатын тұтас ғылыми зерттеу. Диссертация бөлімдері зерттеу мақсаты мен міндеттеріне сәйкес құрылымдалған. Қорғауға ұсынылған тұжырымдар қойылған ғылыми міндеттерге толық сәйкес келеді.

Зерттеу барысында диссертант тақырып бойынша психологиялық-педагогикалық, ғылыми-әдістемелік және арнайы әдебиеттерге жүйелі талдау жасап, зерттеліп отырған мәселенің өзектілігін негіздейді, зерттеу нысаны мен пәнін нақтылайды, зерттеу мақсаты мен міндеттерін айқындайды, жұмыстың ғылыми жаңалығы, теориялық және практикалық маңыздылығы ашылады, қолданылған зерттеу әдістері сипатталады, қорғауға ұсынылған негізгі ережелер мен зерттеудің апробациясы ұсынылады.

Репатриант-студенттердің психологиялық-педагогикалық бейімделуінің ерекшеліктерін теориялық тұрғыдан зерделей отырып, автор бұл үдерісті тиімді ұйымдастыруға ықпал ететін бірқатар факторларды анықтайды. Бұл ретте мәдени трансмиссия университет жағдайында репатриант-студенттердің сәтті психологиялық-педагогикалық бейімделуінің негізі ретінде ұсынылады.

Зерттеудің практикалық маңыздылығы – оқу үдерісіне әлеуметтік-психологиялық сүйемелдеу бағдарламасын енгізу мен іске асыруда көрініс табады. Бұл бағдарлама репатриант-студенттерге жүйелі және кезең-кезеңмен жүргізілетін түзету-дамыту шараларын қамтиды. Сонымен қатар, арнайы курс бағдарламасы – «Біз біргеміз», тренингтер бағдарламасы, ақпараттық-бағдарлық циклдік сабақтар ұсынылады. Зерттеу нәтижелері университет жағдайында репатриант-студенттердің бейімделу үдерісін психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу мәселелерін шешуде тиімді пайдаланылуы мүмкін.

Зерттеу нәтижелерінің сенімділігі мен негізділігі зерттеушінің әдіснамалық және теориялық ұстанымдарымен, зерттеу аппаратының қисындылығымен, психологиялық-педагогикалық әдістер кешенін тиімді қолдануымен, эксперименттік деректердің сапалық және сандық талдауымен, тәжірибелік-эксперименттік жұмыстың ғылыми аппаратқа сәйкестігімен қамтамасыз етілген.

Зерттеу барысында алынған ғылыми нәтижелер ішкі бірлікпен, жүйелілікпен және тұтастықпен сипатталады, бұл авторлық тұжырымдаманың қалыптасқанын, нәтижелердің шынайылығын және докторанттың ғылыми ізденістегі белсенді қатысуын көрсетеді.

Жоғарыда айтылғандарды ескере отырып, Таджибаева Жибек Алдабергеновнаның «ЖОО жағдайындағы репатриант-студенттердің психологиялық-педагогикалық бейімделуі» тақырыбындағы диссертациялық жұмысы *8D01101(6D010300) – Педагогика және психология»* білім беру бағдарламасы бойынша философия докторы (PhD) ғылыми дәрежесін алу үшін қорғауға ұсынылуы мүмкін деп санаймын.

Ғылыми кеңесші:
психология ғылымдарының докторы,
«Жалпы психология» кафедрасының профессоры
Эксперименттік психология институты,
Федералды мемлекеттік бюджетік жоғарғы білім беру мекемесі
«Мәскеу педагогикалық мемлекеттік университеті»
(Қолы) Н.Л. Нагибина

Мөр аудармасы:
Ресей Федерациясының білім министрлігі
Федералдық мемлекеттік бюджеттік жоғары оқу орны
Мәскеу мемлекеттік педагогикалық психология университеті
БМТН 1027700479938
ЖСН 7702181537

Қолы мен мөрі дұрыс
Кадрлар бөлімінің жетекші маманы
Губайдулина Т.Г (Қолы)

Рег. № 684/25

Орыс тілінен қазақ тіліне аударған аудармашы Бердимуратов Руслан Базарбаевич, ЖСН 890920302227, 2014 ж. 2 қыркүйекте ҚР-сының ІІБ-мен берілген. Аймақтық әлеуметтік-инновациялық университетінен 2018 ж. 25 маусымда берілген Диплом ЖБ-Б № 1269378

Перевод с русского языка на казахский выполнил переводчик Бердимуратов Руслан Базарбаевич, ИИН 890920302227, выданный МВД РК от 2 сентября 2014 г. Диплом ЖБ-Б № 1269378, выданный Региональным социально-инновационным университетом от 25 июня 2018 г.

[Қолы/Подпись] Бердимуратов Руслан Базарбаевич

Қазақстан Республикасы, Маңғыстау облысы, Ақтау қаласы
Он сегізінші шілде екі мың жиырма бесінші жыл, мен, **УСАГАЛИЕВА РИТА КАПИТОНОВНА** Қазақстан Республикасының Әділет Министрлігінің Тіркеу қызметі және құқықтық көмек көрсету Комитетінің 26.07.2013 жылы берген №13011926 лицензиясы бойынша Ақтау қаласының нотариусы маған белгілі аудармашының **БЕРДИМУРАТОВ РУСЛАН БАЗАРБАЕВИЧТЫҢ** қолының түпнұсқалығын куәландырамын. Аудармашының жеке басы анықталды, әрекетке қабілеттілігі және өкілеттілігі тексерілді.

Республика Казахстан Мангистауская область город Актау
Восемнадцатое июля две тысячи двадцать пятого года, Я, **УСАГАЛИЕВА РИТА КАПИТОНОВНА,** нотариус г.Актау Мангистауского нотариального округа Республики Казахстан, действующая по лицензии № 13011926 выданной 26.07.2013г., Комитетом регистрационной службы и оказания правовой помощи Министерства юстиции Республики Казахстан, свидетельствую подлинность подписи переводчика **БЕРДИМУРАТОВА РУСЛАНА БАЗАРБАЕВИЧА**. Личность переводчика установлена, дееспособность и полномочия проверены.

Тізілімде тіркелді /Зарегистрировано в реестре № 831.
Өндірілді: ҚР СК-нің 611 бабына сәйкес/Взыскано: согласно ст.611 НК РК
ҚР «Нотариат туралы» занының 30-1- бабына сәйкес/
и в соответствии со ст.30-1 Закона РК «О нотариате»-2084 тенге.

НОТАРИУС: Усаг

18 ИЮЛ 2025

Парақта тігілді, нөмірленді және нотариустың мөрімен бекітілді 4 (төрт)
Прошито, пронумеровано и скреплено печатью нотариуса на 4 (четыре) листах

ST1304015250718131142W170748

Нотариаттық іс-әрекеттің бірегей нөмірі / Уникальный номер нотариального действия